

O VIAȚĂ ÎN SIAJUL MUZEI CLIO

**Comandor (r) Dr.
Marian MOȘNEAGU**

Miercuri, 23 noiembrie 2016, în Aula Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” din Constanța, un numeros public avizat și motivat – științific, afectiv și emoțional – a asistat la lansarea consistentului și prestigiosului volum omagial „Profesor universitar dr. Valentin Ciorbea la 70 de ani. O viață în siajul muzei Clio”, apărut la Editura Etnologică din Capitală sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România, Arhiepiscopiei Râmnicului și Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”. Evenimentul a purtat girul filialei locale a Academiei Oamenilor de Știință din România (A.O.S.R.), al cărui membru sărbătoritul este din anul 2015.

Dedicat profesorului meu de suflet Valentin Ciorbea, căruia îi sunt pe cât de devotat pe atât de îndatorat, am fost onorat să mă asociez, întru *Laudatio*, cu personalități de mare calibru ale Constanței, precum dr. Corina Apostoleanu, directorul instituției-gazdă și un amfitrion cu rafinamentul și erudiția unui autentic om de carte, prof. univ. dr. Victor Ciupină, președintele filialei Constanța a A.O.S.R., prof. univ. dr. Stoica Lascu, camarad întru arme dar și de catedră, dr. Alexandru Ș. Bologa, directorul Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” și membru al A.O.S.R. și dr. Luminița Stelian, unul dintre cei mai recentți exponenți ai școlii doctorale tomitane, patronate spiritual și științific la Universitatea „Ovidius” de septuagenarul istoric dobrogean.

Recunoștința mea și a multora dintre cei care au beneficiat de tutela altruistă dar exigentă a magistrului Valentin Ciorbea integrează tot ceea ce Omul, Profesorul și Confesorul a însemnat și înseamnă în devenirea noastră, de la inițierea și călăuzirea în tainele cercetării interdisciplinare a istoriei ca știință atotcuprinzătoare la publicistică și accederea în istoriografia națională, în general.

Așa cum a evidențiat majoritatea oratorilor, profesorul Valentin Ciorbea a fost și rămâne un etalon pentru discipoli dar și pentru consacrați în ceea ce privește relansarea cercetării științifice, pe coordonate enciclopedice, referitoare la istoria Dobrogei. Școala de dobrogenistică pe care a fondat-o îi datorează teme și lucrări fundamentale referitoare la evoluția porturilor maritime și fluviale, în general și a portului Constanța, în special, Marina Militară și Comercială a României (istoricul Serviciului Maritim Român, Canalul Dunăre-Marea Neagră, Dobrogea 1878-2008. Orizonturi deschise de mandatul european), învățământul de marină, readucerea în actualitate a carierei și operei unor personalități militare de prestigiu precum colonelul Marin Ionescu-Dobrogianu, contraamiralul Horia Macellariu sau generalul Paul Teodorescu, rolul și locul Ligii Navale Române în promovarea tradițiilor și culturii marinărești, istoricul crucișătorului „Elisabeta”, a navelor-școală „Mircea”, istoria modernă universală ș.a.

Inventiv, neobosit și consecvent în abordarea marilor proiecte, reputatul dascăl Valentin Ciorbea, autor a nu mai puțin de 33 de lucrări (din care 10 ca unic autor), fondator al revistei „Orizonturi istoriografice”, realizator, în serial, al „Lecției de Istorie” la TV Neptun, membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România ș.a.m.d., a avut inițiativa înființării Centrului de Cercetare al Conlucrării Bisericii Ortodoxe Române cu Armata României „General Paul Teodorescu” cu sediul la Mănăstirea dintr-un Lemn din comuna vâlceană Frâncești.

În calitate de membru al Consiliului local municipal Constanța a promovat numeroase inițiative menite să readucă cetatea tomitană la standardele de civism și spiritualitate care au impus-o la dăinuire, peste milenii.

Volumul, inițiat și coordonat, până aproape de forma finală, de re-

gretatul dr. Virgil Coman, fost director al Serviciului Județean Constanța al Arhivelor Naționale, în asociere cu dr. Luminița Stelian și dr. Nicolaeta (Grigore) Paraschiv, este impresionant nu numai ca mesaj și, deopotrivă, ca arhitectură și diversitate tematică. În cele 876 de pagini sunt prezentate, în detaliu, „Omul și Opera”, șapte „Evocări” de suflet și de ținută (printre care, la loc de cinste, Recomandarea academicianului Dan Berindei), „Izvoare și interpretări”, „Spiritualitate și învățământ”, „Oameni și locuri”, „Navigație și transporturi maritime și fluviale”, „Confruntări politice și militare” și inerentele „Anexe”, cu un total de 69 de contribuitori la un produs editorial de excepție, pentru un OM de excepție.

La ceas aniversar, am bucuria să împărtășesc satisfacția seriilor de discipoli, masteranzi, doctoranzi și cercetători care au avut și vor avea, cu siguranță, și pe mai departe în Valentin Ciorbea nu numai un mentor altruist, binevoitor și deschis oricărui proiect de anvergură și ci un model de viață și onestitate, un confident și un companion de cursă lungă.

Să ne trăiți, ÎNTRU MULȚI ANI sănătoși, fericiți și prosperi, Magistre!

VALENTIN CIORBEA

CONTRAAMIRALUL HORIA MACELLARIU (1894-1989). AUTOBIOGRAFII DIN TEMNIȚĂ. MISCELLANEA

**Comandor (r) Dr.
Marian MOȘNEAGU**

Personalitate emblematică și providențială, am putea spune, a Marinei Regale Române în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, contraamiralul Horia Macellariu s-a aflat, după 1990, din ce în ce mai des în atenția istoricilor români.

O primă abordare salutară în planul istoriografiei naționale aparține reputatului istoric militar colonelul prof. univ. dr. Alesandru Duțu și nu mai puțin prolificului arhivist militar Florica Dobre, autorii primei lucrări de referință în domeniu – „Drama generalilor români (1944-1964)”, apărută în anul 1997 la Editura Enciclopedică.

Interesul legitim al cercetătorilor a fost încurajat și de apariția în anul 1998, la Editura Sagittarius, a lucrării „În plin uragan. Amintirile mele”, Prefață și îngrijirea ediției Ioana-Maria Ionescu, volum care dezvăluie, în detaliu, parte din drama trăită, pe nedrept, de unul din eroii incontestabili ai Marinei Române.

O abordare mai amplă a personalității legendarului apărător al Dobrogei și salvator al Constanței în anul de grație 1944 aparține, fără îndoială, regretatului comandor Nicolae C. Petrescu, fost director al Muzeului Marinei Române. În lucrarea sa „Contraamiralul Horia Macellariu. «Gloria – dulce și amară povară»”, apărută în anul 2005 la Editura și Tipografia Europroduct din Pitești, prolificul istoric naval argeșean radiografiază și analizează întreaga carieră a ilustrului amiral prin prisma evoluției sale în carieră, a aprecierilor critice și calificativelor acordate de șefii nemijlociți și comandanții săi ierarhici, a consistenței și logicii actului de conducere, înfăptuit de autenticul lider naval cu un discernământ și o remarcabilă autoritate, de inspirație prusacă, în diferitele funcții și la diverse eșaloane. Autorul evidențiază, cu prisosință, profunzimea și acuratețea concepției și gândirii sale militare, armonia ac-

tului relațional și decizional, echilibrul, distincția, spiritul de sacrificiu, onoarea și demnitatea care au primat și i-au marcat întreg cursul vieții sale de militar de carieră și ofițer de elită.

În lucrarea „Elita Marinei Regale Române în rezistența anticomunistă”, pe care am publicat-o în anul 2010 la Editura Militară, i-am făcut o prezentare în detaliu amiralului-inculpat Horia Macellariu, identificat drept lider al mișcării naționale de rezistență București, judecat și condamnat de Tribunalul Militar București, prin sentința nr. 1834 din 2 noiembrie 1948, la muncă silnică pe viață pentru „crima de înaltă trădare prin necredință”, „uneltire contra ordinii sociale”, „crima de organizare și participare la organizații de tip fascist, politice și paramilitare”, „crima de complot în scop de trădare” și „crima de complot în scop de răzbunare”.

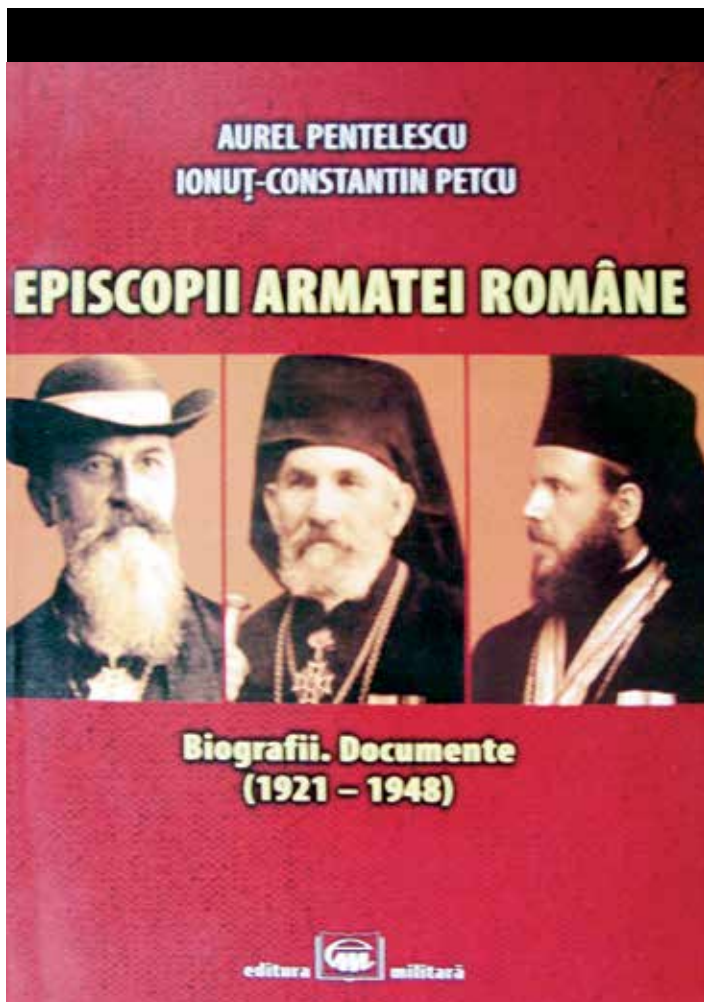
Iată că la aproape șapte decenii de la această mare nedreptate făcută unui veritabil combatant și decident militar, prof. univ. dr. Valentin Ciorbea a reușit să redea posterității adevărul de netăgăduit asupra faptelor și acțiunilor sale, publicând memoriile inedite de lașar ale amiralului Horia Macellariu, simplu și sugestiv intitulate VIAȚA MEA, identificate în Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Un destin tulburător, cum realist îl sintetizează autorul, o carieră de excepție, înnegurată de aproape 16 ani de detenție în temnițele comuniste de la Aiud, Râmnicu Sărat, Jilava, Gherla și Dej și o poveste de viață pe care prof. univ. dr. Valentin Ciorbea o redă cu fidelitate posterității, cu sprijinul generos al Ligii Maiștrilor Militari de Marină.

Lucrarea, apărută la sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România, Arhiepiscopiei Râmnicului, Centrului de Cercetare a Conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu” este structurată pe două secțiuni: „Autobiografii din temniță” - Viața

mea, Declarațiune și Autobiografie din Penitenciarul Dej, respectiv „Miscellanea”, cuprinzând file din Memoriul original al contraamiralului Horia Macellariu, aflat la Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice din Pitești sub nr. crt. 9116, diverse note informative, rapoarte, adrese, declarații, adevăruri, cereri și corespondență.

„Gândul și obiectivul nostru în realizarea volumului de față a fost - mărturisește autorul - de a-l readuce din filele fondurilor de arhivă, tănuite până în 1989, în atenția celor de azi și din viitor pe contraamiralul Horia Macellariu, personalitate unică în șirul marilor comandanți pe care i-a avut Marina Militară, cu contribuții majore în Campania din Est, după 23 august 1944 în apărarea Dobrogei, salvarea și apărarea portului Constanța de la distrugerea de către navele și trupele Germaniei. [...] Ca opozant al autorităților comuniste instaurate la conducerea țării de ocupantul sovietic la 6 martie 1945, a răspuns abilitării Regelui Mihai colaborând cu Mișcarea Națională de Rezistență pentru care a plătit cu ani grei de închisoare, unde a avut parte de cel mai crunt regim carceral, pe care l-a suportat cu demnitate și nestrămutată convingere în nevinovăția sa. Repere i-au fost Marina României, Țara în ansamblul ei, libertatea și bunăstarea poporului”.

Atitudine, conduită și viață sintetizate magistral, de altfel, într-o scrisoare, pe cât de sinceră pe atât de expresivă, adresată amiralului Horia Macellariu, pe 4 februarie 1970, de către comandorul Constantin Ulic: „...Eu văd în tine ceea ce nu a făcut nici un amiral, de când există această țară. Acțiunea navală la care ai luat parte ca (sic!) comandant și pe care ai dus-o la bun sfârșit, deși condițiile erau cât se poate de grele, te trece în istoria Marinei noastre pe primul plan și-ți face onoare și ție și Marinei”.

UN VALOROS OPUS CONSACRAT EPISCOPIILOR MILITARI DIN ARMATA ROMÂNĂ (1921-1948)¹

**Colonel (r) Dumitru
STAVARACHE**

În relația Biserică-Armată, anul 2016 se prezintă bogat în evenimente - aniversări, între care: 120 ani de la nașterea Episcopului dr. Partenie Ciopron (1896-1980; episcop militar: 1937-1948); 100 ani de la constituirea Serviciului Religios în Armata Română (1916-1921), condus de protopopul profesor universitar Constantin Nazarie (1865-1926); 95 ani de când Corpurile legiuitoare ale României întregite au hotărât înființarea Episcopiei Armatei Române (1921-1948) prin *Legea privitoare la organizarea clerului militar* (6 august 1921); 20 ani de la renașterea asistenței religioase în Armata României (1996), după evenimentele din Decembrie 1989, fără Episcopie militară, preoții militari fiind supuși din punct de vedere canonic episcopului locului.

În acest context multiplu aniversar Editura Militară ne oferă volumul *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*, semnat de prof. univ. dr. Aurel Pentelescu și drd. Ionuț-Constantin Petcu (292 pagini, format B5, în condiții tipografice deosebite, 45 repere iconografice alb-negru). Se poate spune din capul locului că volumul citat, sub semnătura celor doi autori, este unul mai puțin obișnuit în istoriografie și primul de acest gen între produsele tipografice ale Editurii Militare. În prefața *Către cititor*, semnată de domnul Adrian Pandea, directorul editurii, domnia sa afirmă, între altele: „Meritul principal al lucrării de față este că oferă cititorului suita documentelor oficiale ce au stat la baza înființării și funcționării Episcopiei militare a Armatei Române în anii 1921-1948, concomitent cu documentele privitoare la alegerea, hirotonia între arhieru pe seama acestei episcopii, investirea și instalarea celor trei ierarhi militari în exercițiu: Justinian Teculescu (1865-1932; episcop militar în anii 1922-1924); dr. Ioan Stroia (1865-1937; episcop militar în anii 1925-1937); dr. Partenie Ciopron (1896-1980; episcop militar în anii 1937-1948)”.

Într-adevăr, pentru prima dată în istoriografie sunt adunate sub copertile unei singure cărți documentele în temeiul cărora Episcopia Armatei Române, în anii 1921-1948, a fost o instituție de importanță majoră în societatea românească, unde Biserica și Armata s-au unit cu scop bine definit, eficient și responsabil, acela al educației creștine și cetățenești a militarilor, având rezultate, mai ales în anii războiului, 1941-1945, mult peste așteptări, putem spune de excepție.

Cât privește biografiile celor trei ierarhi militari, membri de drept ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, deși succinte, oferă o imagine reprezentativă a personalității lor (fiecare dintre ele pretându-se a compune materia unor monografii istorice) și a rolului prestat în organizarea, funcționarea și prestigiul Episcopiei Armatei Române. De altfel, lucrarea citată, conține o consistentă prezentare generală (16 pagini) a Episcopiei Militare din anii 1921-1948, precum și biografiile unor personalități preoțești ce s-au inclus în istoricul ei general, astfel: protopopul profesor universitar Constantin Nazarie (1865-1926), un activ promotor al episcopatului militar; protopopul dr. Vasile Saftu (1863-1922), cel dintâi numit Inspector al clerului militar românesc, dar care datorită decesului subit nu a putut fi hirotonit arhiereu, pierzând calitatea de primul episcop al Armatei Române; protopopul Ioan Dăncilă (1889-1983), care a avut șansa să slujească sub cei trei episcopi militari în funcțiune, un adevărat duhovnic al Armatei Române în anii slujirii sale (1922-1947).

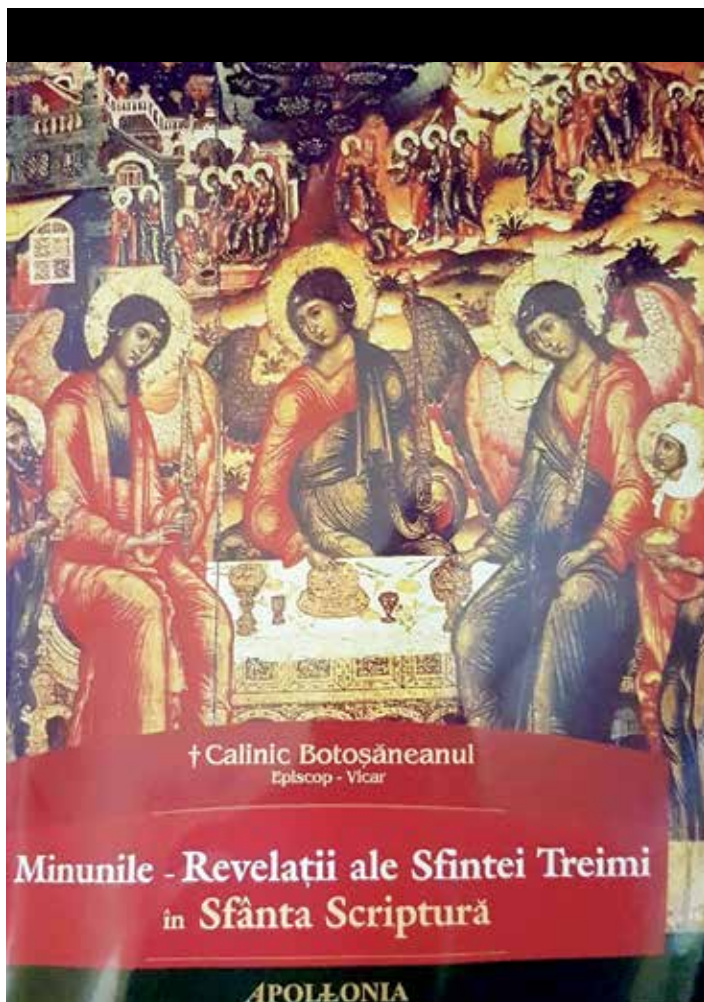
Instituționalizarea regimului comunist în anul 1948, prin proclamarea Republicii Populare Române și abolirea monarhiei constituționale ca formă de guvernământ, la 30 decembrie 1947, a făcut ca Episcopia Armatei Române să devină incompatibilă cu scopurile și acțiunile noului regim politic ateu, fiind desființată prin *Legea pentru regimul general al cultelor religioase* (4 august 1948; art. 58-61), iar renașterea asistenței religioase în structurile militare ale României după anul 1989 s-a făcut fără promovarea episcopatului militar, verificată sub raport istoric în anii 1921-1948.

Produs al unui susținut efort de cercetare în arhive, biblioteci și pe teren, de-a lungul mai multor ani, volumul *Episcopii Armatei Române. Biografii. Documente (1921-1948)*, semnat de Aurel Pentelescu și Ionuț-Constantin Petcu are valențele unui *istoric* al episcopatului militar românesc din anii existenței acestuia și este marcat de multe aspecte inedite, puse în circuitul științific și nu numai, cu rigoarea academică necesară, fapt ce face onoare atât Editurii Militare, cât și celor doi autori.

NOTE

1 Recenzie publicată în „Ziarul Lumina”, marți, 2 august 2016, nr. 178 (3471), anul XII, seria națională, p. 4.

O LUCRARE INEDITĂ ÎN PEISAJUL LITERATURII BIBLICE ROMÂNEȘTI

**Colonel (r) Dr.
Dan PRISĂCARU**

În data de 16 martie 2017, la Muzeul Unirii din Iași a avut loc lansarea cărții „*Minunile - Revelații ale Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură*” (419 pagini), semnată de **Preasfințitul Calinic Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.**

Evenimentul a fost organizat de Editura „Apollonia” din Iași și s-a bucurat de prezența a numeroși invitați din mediul academic ieșean și nu numai. Printre participanți s-au numărat părinți profesori de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae” din Iași, profesori de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și de la Universitatea „Apollonia”, stareți de la mănăstirile din Eparhia Iașilor și din Republica Moldova, dar și monahii din așezările monahale moldave.

Prezenta lucrare se adaugă unei impresionante liste de peste 50 de volume de autor, lucrări coordonate, traduceri și monografii, scrieri de un real folos duhovnicesc, teologic, pastoral-misionar și liturgic, oferite teologiei românești de Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul.

Cartea este riguros structurată în două mari părți. Prima, *Minunile în Vechiul Testament*, la rândul ei, împărțită în mai multe capitole, prezintă minunata lucrare a lui Dumnezeu în creație prin intervenții nemijlocite, personale, ori prin cei pe care și i-a ales, încredințându-le puterea de a săvârși minuni, identificându-se, prin aceasta, ca trimiși ai Dumnezeului Celui Preaînalt, înzestrați cu autoritate divină: Moise, Aron, Ghedeon, Samson, Ilie, Elisei și alții. A doua parte, *Minunile în Noul Testament*, cuprinde mai multe capitole care reliefează aceeași lucrare minunată a lui Dumnezeu, astfel: Minunile Sfintei Treimi, Minunile Mântuitorului (asupra naturii, asupra persoanelor, învierile din morți, minunile Mântuitorului asupra Lui Însuși), iar la final, Minunile Domnului săvârșite prin Sfinții Săi Apostoli.

Despre cea mai nouă apariție editorială a înaltului ierarh ieșean au vorbit: preot prof. univ. dr. Vasile Nechita de la Universitatea „Ovidius” din Constanța, prof. univ. dr. Nicu Gavriluță de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, criticul literar Ioan Holban, lector dr. Livia Iacob de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, conf. univ. dr. Paul Gorban și

prof. univ. dr. Iulian Popescu, de la Universitatea „Apollonia” din Iași. Manifestarea științifică a fost moderată de prof. univ. dr. Vasile Burlui, președintele fondator al Universității „Apollonia”.

Astfel, Părintele prof. univ. dr. Vasile Nechita a apreciat că Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul are o aplecare deosebită pentru Sfânta Scriptură încă din tinerețe: „Îl cunosc pe Preasfințitul Părinte Calinic Botoșăneanul încă de când era frate la Mănăstirea Putna. Purta o trăistuță din care nu îi lipsea Biblia și un volum din Filocalie. Biblia l-a încântat întotdeauna și s-a aplecat asupra ei. Suma preocupărilor biblice ale Preasfințitului Părinte Calinic Botoșăneanul este cartea de față, apreciată de părintele profesor Vasile Mihoc ca fiind unică în Teologia noastră”. Prof. univ. dr. Nicu Gavriluță a menționat că autorul cărții lansate dezvăluie o pasiune pentru esența religiei creștine: „Cartea dezvăluie o permanentă pasiune a autorului pentru ceea ce este misterios, inefabil și pentru ceea ce nu contrazice legile naturii, ci le preia și le împlinește sub semnul absolutului ultim. Este în joc o logică a trinității, după cum a scris Preasfinția Sa. Recomand această carte ca una de referință în domeniu. Consider că acest volum ar trebui să se afle în biblioteca fiecăruia dintre noi”. A urmat cuvântul criticului literar Ioan Holban, care a subliniat că lucrarea *Minunile - Revelații ale Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură* deschide cititorului noi orizonturi: „Este o carte de învățătură, în afară de relatarea și povestirea minunilor. Ea deschide foarte mult mintea și sufletul pentru că nu se oprește la evocarea minunilor din Vechiul Testament sau din Noul Testament. Toate minunile din carte deschid mintea către alte orizonturi”. Lector dr. Livia Iacob a adus în atenție raportul pe care cartea Preasfințitului Părinte Calinic Botoșăneanul îl stabilește cu cititorul: „Dincolo de dialogul pe care cartea îl facilitează, important este raportul direct cu cititorul. E minunat că ea a venit în viața noastră într-o perioadă atât de sacră cum este cea a Postului Mare. Concluzia acestei cărți, din punctul meu de vedere, este că viața noastră în sine este o minune”.

Conf. univ. dr. Paul Gorban a spus despre autorul volumului că este

„un interdisciplinar”: „Preasfinția Sa argumentează preocupările către medicină, către drept, către filosofie și către logică. PS Calinic Botoșăneanul este interdisciplinar, iar această carte demonstrează că este pusă în formulă dialogală cu toate evangheliile. Fiecare minune te pune în situația de a trage singur concluzia. Concluzia este aceea că volumul de față este un necesar”. Prof. univ. dr. Iulian Popescu, directorul Editurii „Apollonia”, și-a exprimat convingerea că cititorul cărții „Minunile - Revelații ale Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură” se va apropia de credința autentică.

Demne de remarcat sunt și aprecierile Părintelui arhimandrit Mihail Daniliuc potrivit căruia *Minunile - Revelații ale Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură* reprezintă „o lucrare inedită în domeniul literaturii biblice, căci nimeni, până în prezent, în Teologia românească, nu s-a încumetat să abordeze vasta temă a minunilor din Vechiul și Noul Testament”. De asemenea, părintele Daniliuc evaluează lucrarea ca fiind „un erudit comentariu biblic, omiletic și spiritual la aceste manifestări vizibile, exterioare, ale actului revelator al lui Dumnezeu, Cel în Treime închinat”.

Firul roșu care traversează și unește cele două părți ale cărții este, potrivit Părintelui Daniliuc, iubirea Sfintei Treimi, care împlinește lucrări minunate spre binele omului. Observăm astfel că Dumnezeu nu săvârșește minuni pentru a intimida, impresiona ori fascina pe om, ci toate acestea au ca țintă finală propășirea omului întru Adevăr și Lumină, întărirea în credință și, desigur, mântuirea lui. Preasfânta Treime lucrează minunat în viața poporului ales, ba chiar și în a altor etnii, în existența unor oameni drepti sau păcătoși, împărați ori simpli muritori, sănătoși ori bolnavi, bogați ori săraci.

Având bucuria să descoperim noi și surprinzătoare valențe prin lecturarea cărții Preasfințitului Părinte Calinic Botoșăneanul, nu trebuie să uităm nicicând, după cum ne îndeamnă și autorul, că „lumea a început printr-o minune, fiind creată de și prin Cuvântul lui Dumnezeu, este susținută tot printr-o minune, Duhul lui Dumnezeu fiind Cel care o ține în viață, și se va sfârși tot printr-o minune, urmată de Judecata lui Dumnezeu”.

JURNAL DE FRONT, VISE DE IUBIRE

Eugenia OPRESCU

Între titlurile de succes pe care prestigioasa Editură Militară le dedică și în acest an participării României la Primul Război Mondial se numără, fără îndoială, și memoriile inedite ale generalului Gheorghe Garoescu, editate cu un bogat *Studiu introductiv* și consistente *Note* complementare sub genericul „Jurnal de front, vise de iubire (14 august 1916-28 septembrie 1918)”, de comandorul (r) dr. Marian Moșneagu.

În timpul operației ofensive strategice a Armatei Române în Transilvania, declanșată în noaptea de 27 spre 28 august 1916, trupele de acoperire, aflate de-a lungul frontierei, au făcut dovada unui angajament total, oferind adevărate pilde de bravură și exemple de sacrificiu suprem. Printre eroi s-au numărat și militarii companiei de mitraliere aflată sub comanda locotenentului de infanterie George Garoescu, supranumit de camarazi „eroul de la Porumbacu”.

În fruntea companiei sale, locotenentul Garoescu a luat parte la toate luptele de la Timiș, Porumbacu, Perșani, Brașov, Sf. Petru, Buga și Valea Cerbului. Deși rănit în luptele de la Sf. Petru, ofițerul a rămas pe front și a continuat serviciul, comandând compania cu multă bravură în luptele de la Bușteni. A executat apoi retragerea ordonată în condițiunile cele mai bune și în perfectă ordine, ulterior fiind decorat cu Ordinul „Steaua României” și „Coroana României” și înaintat la gradul de căpitan.

Vitejia sa a fost evocată și de ofițerul de rezervă Henri Stahl, camarad de front, în lucrarea „Porumbacu. 17 septembrie 1916”.

Experiența terifiantă de front a fost rememorată de viitorul general al Armatei Române în lucrările *Răsboiul Neamului Românesc 1916-1918* și în focul mitralieriei. Însemnări, apărute în anul 1919, pentru care, la recomandarea academicianului Simion Mehedinți, Academia Română, Secțiunea istorică, i-a acordat «Premiul Constantinide».

Ajuns general de brigadă și comandant al Brigăzii 5 Infanterie Râmnicu Sărat, George Garoescu s-a stins din viață prematur, la 26

iulie 1939, în urma unei scurte suferințe. În memoria sa, camarazii de arme i-au ridicat un bust pe drumul național 1, lângă podul de la intrarea în Azuga, dezvelit la 26 iulie 1943, pe locul unde, cu compania sa de mitraliere, a întârziat înaintarea nemților spre București.

Rememorând împrejurările în care a făcut cunoștință cu fiica generalului Garoescu și privilegiul de a recupera și pregăti pentru tipărire Memoriile sale, comandorul dr. Marian Moșneagu precizează: „Au trecut doi-trei ani până când am finalizat descifrarea lui și, când am început să-l parcurg, filă cu filă, două zile nu l-am mai lăsat din mână, până când nu l-am citit integral. Am fost de-a dreptul uluit și deopotrivă fascinat să descopăr o asemenea poveste de dragoste, trăită intens, sub tirul mitralierelor, în tranșee sau în bordeiele servindu-i drept adăpost, înfruntând nu atât pericolul morții, cât neliniștile legate de Lison, iubirea vieții sale. Atunci i-am propus – și doamna Maniu a încuviințat fără ezitare – ca aceste amintiri să fie publicate. Centenarul intrării României în Primul Război Mondial a fost doar pretextul pentru a le încredința Editurii Militare, prin intermediul căreia, dumneavoastră aveți astfel șansa, ca și mine în urmă cu cinci ani, să le citiți. Și, vă asigur, cu mâna pe inimă, că merită cu prisosință!

Așadar, *Jurnal de război, vise de iubire* [...] cuprinzând textele inedite din carnețelul completat zilnic, în perioada 14 august 1916–28 septembrie 1918, păstrat cu sfințenie și încredințat nouă spre editare de fiica generalului Gheorghe Garoescu, reprezintă partea romanțată a experienței de front a autorului, în care primează confesiunile și declarațiile sale de dragoste către iubita sa Lison, viitoarea soție. Dat fiind firea sa scrupuloasă, înclinăm să credem că acestea nu au fost făcute publice în timpul vieții tocmai pentru a păstra discreția și intimitatea acestei relații atât de afectuoase și de puternice. Prin publicarea lor, grație bunăvoinței și disponibilității doamnei Roxandra Georgeta Maniu,

la un secol de la redactarea lor, împlinim astfel o dorință testamentară «negrăită», cum ar fi spus tatăl domniei sale, generalul-erou Gheorghe Garoescu, spre a face cunoscute lumii întregi nu atât grozăviile războiului, cât încrederea nestrămutată și nedezamăgită că dragostea adevărată este întotdeauna învingătoare.”

Conform afirmațiilor tânărului combatant, „Cele mai frumoase ceasuri din suferințele războiului au fost acelea în care am scris în acest drag carnet”. De altfel, marți, 21 martie 1917, Garoescu consemna: „Cum eram răcit de vreo 2-3 zile, am și luat măsurile necesare când va fi să mă îmbolnăvesc. Cum voi vedea că temperatura se ridică, voi lua acest carnețel care este rupt din viața mea și-l voi închide într-un plic de pânză, împreună cu fotografia și scrisorile dragi de la Lison. Prin căpitanul Dessila, un bun prieten al meu, îl voi face să ajungă direct în mâna lui Lison. Dumnezeu însă să-mi ajute să pot face aceasta. N-aș vroi cu niciun chip ca ele să rămână să se piardă. Sunt cele mai scumpe amintiri ce le păstrez ca pe niște moaște. Cele mai frumoase ceasuri din suferințele războiului au fost acelea în care am scris în acest drag carnet. Atunci simțeam că sunt lângă Lison, că stau și vorbesc cu ea. Depărtarea n-o mai simțeam așa de grea și tristă. Ajungând în mâna ei ar vedea încă o dată cât de mult am ținut la ea și că murind, cel din urmă gând mi-a fost numai la dânsa, la draga mea Lison, singura mea bucurie, singura mea speranță, singura mea fericire ce mai am pe pământ”.

O poveste de dragoste trăită intens, sub ploaia de gloanțe și amenințarea morții și, cu toate acestea, pătimaș imaginată și obsesiv visată, adesea „cu ochii deschiși”, soldată cu un final mai mult decât fericit: re-găsirea și căsătoria maiorului George Garoescu, la 9 mai 1920, cu aleasa inimii sale, domnișoara Elise Oppler. Așadar, o carte de memorii cu totul aparte, vibrantă și seducătoare în raport cu epoca în care se petrece și de ce nu, un posibil și garantat scenariu de *love story* de succes!